

Аналіз зарубіжного досвіду організації анімаційних послуг (на прикладі Туреччини)

*Пиптюк Павло Федорович¹, Сидорук Анна Вікторівна²,
Люта Дарина Анатоліївна³*

Опубліковано	Секція	УДК
09.04.2025	Освіта/Педагогіка	338.488.2:640.4]:379.8(5 60)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15185371>

Анотація. У статті розглянуто особливості зарубіжного досвіду при організації анімаційних послуг (на прикладі Туреччини). Актуальність теми дослідження обумовлюється тим, що у сучасному технологічному середовищі виникає гостра необхідність відновлення фізичних і психологічних ресурсів, які людина втрачає під час праці та повсякденного спілкування. Рекреація, яка спрямована на задоволення рекреаційних потреб, відновлення та розвиток фізичних і психологічних сил людини, а також її інтелектуальне зростання, стала найдинамічнішим сегментом гостинності у світі. Анімаційні готельні послуги є додатковими сервісами, які надаються туристам з метою створення найкомфортніших умов для відпочинку, разом із добре організованим проживанням та харчуванням. Організація анімації забезпечує належну увагу та постійне зайняття гостя тим, що приносить йому задоволення. Вона сприяє виникненню позитивних емоцій, формуванню прекрасного настрою і викликає бажання повертатися знову й знову до таких емоційних вражень. Тож, метою статті стало дослідження зарубіжного досвіду щодо організації анімаційних послуг (на прикладі Туреччини). У процесі дослідження застосовано методи аналізу наукової літератури, порівняння, узагальнення та структуризації даних для формування висновків. Як результат дослідження спочатку було визначено загальну значимість анімаційної діяльності. Надалі було приділено увагу характеристиці вимог стосовно навичок та вмій аніматора. Надано загальний опис анімаційних програм Туреччини. Надалі, з метою можливостей впровадження у практику вітчизняних туристичних підприємств, зокрема готельного бізнесу, анімаційних заходів і програм було наведено приклад анімаційної діяльності в готелях Туреччини різного зіркового класу – 4 і 5 зірок, а саме: готель Akka Claros Hotel 4* та готель Regnum Carya Golf & Spa Resort 5*. Тож, з'ясовано, що на основі зазначених вище теоретичних аспектів та на підставі розглянутих особливостей організації анімаційного обслуговування на прикладі турецьких готелів 4 і 5 зірок, можна висловити переконання в тому, що, в українські готельні туристичні комплекси

¹ кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту, Запорізький національний університет, вул. Університетська, 66, м. Запоріжжя, 69600, Україна, e-mail: piptyukravel@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8188-2046>

² кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи, Запорізький національний університет, вул. Університетська, 66, м. Запоріжжя, 69600, Україна, e-mail: anna0956564651@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8466-6912>

³ кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи, Запорізький національний університет, вул. Університетська, 66, м. Запоріжжя, 69600, Україна, e-mail: lyutadaryna@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-1266-9812>

можливо і потрібно додавати до своїх послуг анімаційний супровід. Та на жаль, ще багато українських підприємств не усвідомлюють усієї важливості наявності анімаційних послуг для клієнтів, тому велика кількість вітчизняних туристів надають перевагу відпочинку за кордоном.

Ключові слова: анімація, анімаційні послуги, аніматор, анімаційна діяльність, анімаційна програма.

Analysis of foreign experience in organizing animation services (using the example of Turkey)

Abstract. The article examines the features of foreign experience in organizing animation services (using the example of Turkey). The relevance of the research topic is due to the fact that in the modern technological environment there is an urgent need to restore physical and psychological resources that a person loses during work and everyday communication. Recreation, which is aimed at satisfying recreational needs, restoring and developing a person's physical and psychological strengths, as well as his intellectual growth, has become the most dynamic segment of hospitality in the world. Animation hotel services are additional services that are provided to tourists in order to create the most comfortable conditions for recreation, along with well-organized accommodation and meals. The organization of animation provides due attention and constant occupation of the guest with what brings him pleasure. It contributes to the emergence of positive emotions, the formation of a good mood and causes a desire to return again and again to such emotional impressions. Therefore, the purpose of the article was to study foreign experience in organizing animation services (using the example of Turkey). In the process of research, methods of analysis of scientific literature, comparison, generalization and structuring of data were applied to form conclusions. As a result of the research, the general significance of animation activities was initially determined. Further, attention was paid to the characteristics of the requirements for the skills and abilities of an animator. A general description of animation programs in Turkey was provided. Further, in order to provide opportunities for the implementation of animation events and programs in the practice of domestic tourist enterprises, in particular the hotel business, an example of animation activities in Turkish hotels of different star classes - 4 and 5 stars, namely: Akka Claros Hotel 4* and Regnum Carya Golf & Spa Resort 5*, was given. Therefore, it was found that based on the above theoretical aspects and on the basis of the considered features of the organization of animation services on the example of Turkish hotels 4 and 5 stars, it is possible to express the conviction that it is possible and necessary to add animation support to their services in Ukrainian hotel tourist complexes. Unfortunately, many Ukrainian enterprises still do not realize the importance of having animation services for customers, which is why a large number of domestic tourists prefer to relax abroad.

Keywords: animation, animation services, animator, animation activity, animation program.

Вступ

Постановка проблеми. Турецька Республіка є однією з найрозвинутіших туристичних держав світу, геополітичне розташування, природні та антропогенні ресурси якої сприяють розвитку міжнародного туризму. Розвиток туризму в Туреччині обумовлено наявністю туристичних ресурсів, вмінням урізноманітнити відпочинок туристів і покращити їх фізичний розвиток, та швидким розвитком туристичної інфраструктури.

Хоча Україна також має достатню кількість необхідних туристичних ресурсів для розвитку туризму, все ж сьогодні вона програє конкурентну боротьбу Туреччині на основних регіональних туристичних ринках і у великій мірі, на національному ринку. Тому, глибоке вивчення досвіду найближчих сусідів, є гарним прикладом для розробки

власних національних стратегій і програм для розвитку туризму та фізичної культури в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема анімації дозвілля досліджується Ж. Дюмазедьє, П. Безнар, Р. Лабурьє, які зазначали, що феномен анімації має подвійне значення: з одного боку, як метод пристосування і соціальної терапії, з іншого, – як ідеологія звільнення через участь [5]. Вітчизняні дослідники також висвітлюють різні аспекти анімації в рекреаційно-туристичній діяльності. С.М. Килимистий [4] вперше комплексно вивчає анімацію туризму як культурно-рекреаційну діяльність, С.І. Байлик [1] розкриває спортивно-оздоровчі аспекти готельної анімації, О.І. Міхо [6] окреслює коло питань підготовки фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальність теми дослідження обумовлюється тим, що у сучасному технологічному середовищі виникає гостра необхідність відновлення фізичних і психологічних ресурсів, які людина втрачає під час праці та повсякденного спілкування. Рекреація, яка спрямована на задоволення рекреаційних потреб, відновлення та розвиток фізичних і психологічних сил людини, а також її інтелектуальне зростання, стала найдинамічнішим сегментом гостинності у світі. Анімаційні готельні послуги є додатковими сервісами, які надаються туристам з метою створення найкомфортніших умов для відпочинку, разом із добре організованим проживанням та харчуванням. Організація анімації забезпечує належну увагу та постійне зайняття гостя тим, що приносить йому задоволення. Вона сприяє виникненню позитивних емоцій, формуванню прекрасного настрою і викликає бажання повертатися знову й знову до таких емоційних вражень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження зарубіжного досвіду щодо організації анімаційних послуг (на прикладі Туреччини).

Завдання статті:

1. Визначити сутність анімаційної діяльності.
2. Охарактеризувати особливості організації анімаційних послуг в Туреччині.

Результати

Туризм є однією з найбільш динамічних по розвитку галузей турецької економіки. Достаток унікальних історичних пам'яток на території Туреччини, виняткової краси середземноморські пляжі, гірський рельєф, сприятливий клімат, захоплюючі анімаційні програми у готелях – усе це відкриває широкі перспективи для туристичного бізнесу.

Для урізноманітнення дозвілля відпочиваючих та залучення ще більшої кількості туристів в готелях Туреччини вже давно почали використовувати анімаційні програми. Нині кожен готель намагається вразити найяскравішим шоу, бо анімаційна діяльність у готелі стала вагомою ознакою, серед туристів при виборі готелю.

Так, у Туреччині існують такі вимоги стосовно навичок та вмінь аніматора:

- більшість складу команди володіє трьома і більше іноземними мовами, що спрощує і покращує контакт і взаєморозуміння між аніматором і гостем;
- креативний і нестандартний підхід методистів і хореографів до створення заходів з урахуванням індивідуальних потреб гостей готелю;
- у складі команди – професійні спортсмени та танцюристи;
- дружня атмосфера в колективі протягом усього робочого часу за рахунок грамотного керівництва професійного анімаційного менеджера (зустрічі поза роботою для команди) [9].

Підхід до вибору аніматорів Туреччини спрямований на всебічне врахування специфіки роботи з будь-яким контингентом гостей готелю.

Анімаційна програма в готелях Туреччини ділиться на:

- денну – з 9:45 до 18:00;
- вечірню – з 20:30 до 01:00.

Анімаційна програма розробляється на 2 тижні, так як більшість туристів відпочиває саме цей проміжок часу. Потім циклічно повторюється протягом усього сезону. Головна мета укладачів анімаційної програми – щоб вона не виявилася нудною протягом двотижневого відпочинку. У зв'язку з цим кожен день проводяться нові турніри, ігри біля басейну і оперативні гри.

З метою можливостей впровадження у практику вітчизняних туристичних підприємств, зокрема готельного бізнесу, анімаційних заходів і програм наведемо приклад анімаційної діяльності в готелях Туреччини різного зіркового класу 4 і 5 зірок.

Готель Akka Claros Hotel 4* приймає гостей з 30 липня 2009 р. Цей готель розміщений поблизу приморського курорту Кемер, лише за декілька хвилин ходьби від пляжу.

До послуг гостей відкритий басейн, турецька лазня і сауна.

У готелі Akka Claros пропонуються комфортабельні номери для всієї родини, водні гірки, а також розважальна програма для дітей і спа-центр для дорослих.

Після прийняття сонячних ванн на шезлонгу біля басейну гості зможуть забрати дітей із міні-клубу та пограти у настільний теніс. Серед іншого у готелі є амфітеатр.

Протягом всього дня у ресторані готелю Akka Claros доступне ситне харчування. Головний ресторан готелю спеціалізується на стравах місцевої та міжнародної кухні. У готельному барі можна скуштувати різноманітні напої.

Кожен номер обладнано кондиціонером, телевізором і міні-баром. Гості мають нагоду розслабитися на балконі свого комфортабельно умебльованого номеру.

Більшість гостей готелю – родини з дітьми. Для них існує безліч розваг. Дітей завжди можна залишити у міні-клубі, де за ними догляне анімаційна команда, що проведе з ними безліч спортивно-розважальних заходів протягом дня. Це такий затишний дитячий куточок.

У бригаду аніматорів входять спортивні інструктори, діджеї, танцгрупи, менеджери по музичному оформленню та міні-клубу, костюмер, інформаційна служба. У літній період штат аніматорів збільшується за рахунок студентів-стажерів та інших сезонних працівників [1].

Щоденна анімаційна програма оголошується для туристів вранці кількома мовами.

Кожний аніматор проводить спортивні денні заходи, які починаються о 10 ранку й закінчуються о 16.30 вечора. Тобто, туристи протягом дня можуть спробувати себе у волейболі, футболі, водному поло, стрільби з лука й інших видах спорту.

Приклад програми розважальних заходів на день:

10:00 – починає роботу міні клуб;

10.30 – ранкова гімнастика в саду;

10.30 / 15.30 – бочча в саду;

11:00 / 15.30 – аеробіка поруч з анімаційним столом;

11:00 / 16.00 – волейбол в саду;

11.30 – водна гімнастика у головному басейні;

15.00 – водне поло у головному басейні;

16.30 – степ аеробіка в саду;

17.30 – 20.45 – перерва;

20.45 – міні діско;

21.30 – вечірнє шоу.

Протягом усього відпочинку туристи можуть побачити декілька вечірніх шоу-програм. Наприклад виступ від африканських акробатів, вибір кращої пари готелю, вечір живої музики, шоу ілюзіоністів чи тематична вечірка турецька ніч. Також проводяться вечори караоке та східних танців.

Перелік анімаційних заходів і програм даного готельного підприємства можна було б продовжити, але вже наведені приклади свідчать про різноманітність варіантів організації дозвілля відпочиваючих навіть при 4*.

До послуг гостей курортного спа-готелю Regnum Carya Golf 5* входять криті і відкриті басейни з водними гірками, розкішний спа-центр із масажними кабінетами, сауна, парова лазня і готельний піщаний пляж. Готель розташований на території поля для гольфу Carya.

У просторих номерах курортного спа-готелю Regnum Carya є власний балкон або тераса. З багатьох номерів відкривається вид на Середземне море.

Курортний спа-готель Regnum Carya Golf працює за системою «все включено – ультра». На його території відчинено 7 ресторанів, де гості можуть скуштувати різноманітні страви. В готелі є ресторани з обслуговуванням по меню, снєк-бар і кондитерська. У театрі просто неба проводять різноманітні шоу-програми. Для гостей також влаштовують дискотеки. Гості готелю Regnum Carya можуть безкоштовно відвідати знаменитий парк розваг Land of Legends.

Гостям надано вибір з цілого ряду заходів, занять і розваг в цьому 5-ти зірковому готелі, а також безліч інших варіантів проведення дозвілля в Белеку.

У парку пригод Regnum ви можете відчутти незабутні емоції з професійним супроводом. Розташований в сосновому лісі, парк спроектований для тих, хто мріє пережити лісові пригоди. Тут є скалодром, атракціон вільного падіння, тролів і смуга перешкод.

Відвідування аквапарку Aquaworld підніме настрій гостям будь-якого віку. На території Аквапарку площею 2500 м², є басейн з хвилями, басейни для плавання, водна майданчик, сімейний басейн, швидкісні спуски, гірки закритого типу, атракціон Crazy River Ride, закручені гірки і дитячий басейн.

Спортивні тренери та аніматори пропонують широкий вибір розваг, змагань, приватних уроків протягом дня, в тому числі:

- моторні і безмоторні водні види спорту;
- уроки тенісу і гольфу;
- уроки латиноамериканських танців;
- настільний теніс;
- дартс;
- баскетбол;
- бочча;
- більярд;
- аеробіка;
- зумба;
- пілатес;
- уроки bodybalance;
- силові тренування bodypump;
- танцювальні тренування sh'bam;
- уроки танцю живота;
- інтерактивні ігри;
- фітнес;
- школа футболу.

Готель Regnum Carya Golf & Spa Resort пропонує незабутній відпочинок, який припаде до душі всім членам сім'ї. Найменші гості зможуть безпечно досліджувати цікаві місця і завести друзів.

Для того, щоб діти змогли в повній мірі насолодитися відпочинком в міні-клубі організовуються спеціальні шоу і вистави, дні народження і змагання. Дітям,

zareestrovanim v mini-klubі, надається інформація про дитячу розважальну програму на тиждень.

Міні-клуб для дітей віком від 4 до 8 років має у своєму розпорядженні: кімната для занять, ігровий зал, гурток ручної роботи, аквапарк, відкритий і критий дитячі басейни, спальна кімната, міні-дискотека, дитячий ресторан, дитяче меню в ресторані а-ля-карт.

Клуб для дітей віком від 9 до 12 років має у своєму розпорядженні: кімната для занять, комп'ютерний зал, ігровий зал, гурток ручної роботи, аквапарк, відкритий і критий дитячі басейни, міні-дискотека, дитячий ресторан, дитяче меню в ресторані а-ля-карт.

Клуб для підлітків (13-17 років) має свою особливу програму. Приклад програми денних розважальних заходів у міні-клубі на тиждень:

Пн: 11:00 – малювання; 15:00 – вироблення масок з гіпсу; розмальовування масок.

Вт: 11:00 – колаж; 15:00 – випічка печива.

Ср: 11:00 – аплікація; 15:00 – спортивні олімпіади.

Чт: 11:00 – морська подорож на Банані; 15:00 – водний боулінг.

Пт: 11:00 – техніка виробів з бісеру; 15:00 – розфарбовування обличчя.

Сб: 11:00 – водна гімнастика; 15:00 – катання на водних лижах.

Нд: 11:00 – виготовлення з ниток різних казкових персонажів; 15:00 – пікнік.

Приклад програми вечірніх розважальних заходів у міні-клубі на тиждень з 20:00 до 20:30 год.:

Пн: вечір талантів;

Вт: шоу попригунчиків;

Ср: шоу весела наука;

Чт: магічне шоу;

Пт: театр ляльок;

Сб: водне шоу;

Нд: шоу чудові котики.

На гостей чекає яскрава і насичена нічне життя – висококласні заходи, вечірки, інтерактивні розваги, а також кабаре в стилі Moulin Rouge в нічному клубі готелю.

В Regnum Carya Golf & Spa Resort команда аніматорів організовує такі незабутні і унікальні вечірки як:

Ice party – атмосфера льодового королівства з ексклюзивними інсталяціями, фігурами та баром виробленими з льоду. Тематичні конкурси, ростові ляльки та танцювальна підтримка від анімаційної команди.

Піна party – багато піни, танців та конкурсів.

Елегантні black, white та red party.

Latino party де ви зможете насолодитися танцювальними уявленнями в стилі сальса, румба, мамбо.

Bingo Circus Театр – повний пристрасті і елегантності виступ Bingo Circus Театру в новій концепції.

Та ще багато цікавих та захоплюючих вечірніх заходів.

Таким чином, на основі зазначених вище теоретичних аспектів та на підставі розглянутих особливостей організації анімаційного обслуговування на прикладі турецьких готелів 4 і 5 зірок, можна висловити переконання в тому, що, в українські готельні туристичні комплекси можливо і потрібно додавати до своїх послуг анімаційний супровід. Та на жаль, ще багато українських підприємств не усвідомлюють усієї важливості наявності анімаційних послуг для клієнтів, тому велика кількість вітчизняних туристів надають перевагу відпочинку за кордоном.

Висновки

Розкрито значущість анімаційних програм в туризмі як важливого засобу активного включення відпочиваючих в культурно-дозвіллеву діяльність, у виявленні і розкритті основних організаційно-технологічних вимог до організації анімаційних програм. На основі виконаної роботи виявлено, що анімація як послуга, що надається вітчизняними готельними підприємствами, недостатньо розвинена в порівнянні з зарубіжними готелями і потребує вдосконалення. Для підвищення інтересу до вибору вітчизняних готелів для проведення туристичного дозвілля, можливо використовувати досвід країн з вищим рівнем розвитку анімаційної діяльності, а саме Туреччини.

Список використаних джерел

1. Байлик С.І. Вступ до анімації гостинності : навчальний посібник. Харків : Прапор, 2006. 160 с.
2. Височило О.М., Щербакова Н.О. Менеджмент в анімаційній діяльності. Вісник Національного транспортного університету. 2012. № 26 (1). С. 268-271.
3. Зайцев В.П. Режисюра естради та масових видовищ. Київ : Дакор, 2003. 304 с.
4. Килимистий С.М. Анімація в туризмі : навчальний посібник. Київ : ФПУ, 2017. 188 с.
5. Килимистий С.М. Анімаційні форми дозвілля: історичний аспект. Проблеми міжнародного туризму: збірник наукових статей. Київ : ПП «ППНВ», 2010. 640 с.
6. Міхо О.І. Підготовка фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності. Практика сучасного туризму: соціальна та економічна ефективність: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : КУТЕП, 2009. 488 с.
7. «Життя без планів»: культурологія дозвілля в контексті парадигматичної постаті мелвіллівського Бартлбі. URL: <http://nrpcult.ukma.edu.ua/article/view/309648/301083>.
8. Челоусова В.О. Соціально-культурна анімація як вид дозвілля. Матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. «Сучасні тенденції розвитку туризму». Частина II. Миколаїв : ВП «МФ КНУКІМ», 2015. С. 134-138.
9. Петрова І.О. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник. Київ : Кондор, 2005. 408 с.
10. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм : навчальний посібник. Київ : Альтпрес, 2003. 232 с.
11. Ведмідь Н.І., Мельниченко С.В. Організація дозвілля туристів : навчальний посібник. Київ : КНТЕУ, 2008. 85 с.
12. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Дозвіллезнавство : навчальний посібник. Київ : Центр навч. л-ри, 2006. 208 с.
13. Тучковська І.І. Особливості організації анімаційної діяльності в індустрії гостинності. Підприємництво і торгівля. 2018. Вип. № 23. С. 155-159.
14. Байлик С.І., Кравець О.М. Організація анімаційних послуг в туризмі : навчальний посібник. Харків : ХНАМГ, 2008. 197 с.
15. Сергійко В.Ф. Значення анімаційних послуг в сучасній туристичній діяльності. Географія та туризм. 2011. Вип. № 15. С.